

4. Doporučení Thematic Monitoringu (Mgr.Kamil KopeckýPh.D.)

Obsah kapitoly

Text kapitoly

Na základě provedeného monitoringu lze říci, že v budoucnu v oblasti e-learningu nebudou existovat zásadní technologické problémy. V rámci e-learningu je však nutné řešit a vyřešit tradiční problémy spojené s procesem učení/vyučování/sebeučení/učení se. Jedná se zejména o oblasti:

- a) filosofie procesu učení se zaměřením na osobu žáka,
- b) vzdělávání učitelů,
- c) evaluace.

Projekt Thematic Monitoring dále shrnuje konkrétní doporučení pro budoucí realizované projekty, ke kterým přihlíží schvalovací grantové aparáty Evropské komise.

1) Je třeba vyjasnit si, čeho chceme e-learningem dosáhnout, a porozumět podstatě e-learningu. Nepodléhejme definicím e-learningu z pohledu Evropské komise ani dalších institucí!

2) Projekty zaměřené na e-learning musí vycházet z orientace a potřeb vzdělávaných. Příkladem úspěšně realizovaných projektů jsou projekty z Irska, zaměřené na SME (small and middle enterprises = malé a střední firmy/podniky). Irské projekty vycházejí z potřeb studujících, podporují různé styly učení se, pedagogický proces je flexibilní, žák může zvolit různé způsoby práce pro dosažení stejného vzdělávacího efektu apod. Mnoho projektů vychází z konstruktivismu, ve kterém si studující volí témata svého zájmu - v dalších etapách experimentují (např. ve virtuálních laboratořích) - komparují nové informace se svými vlastními = konstruuji poznání.

3) E-learningové projekty musí dokumentovat jasnou a transparentní filosofii vzdělávání (učení se), která ovlivňuje hlavní zaměření projektu. Abychom toho mohli dosáhnout, je třeba vyjasnit si hlavní pedagogické kategorie a cíle tohoto procesu. Tj. CO, JAK, KDY naučit apod. Důležité je také uvědomit si, je li učení se pouze procesem získávání informací ... nebo něco více?

4) Projekty by měly vzdělávat učitele a další vzdělavatele.

5) Vývoj e-learningových projektů musí zahrnovat pedagogické a komunikační aspekty. Podle některých realizátorů lze rozvíjet „novou pedagogiku e-learningu“ bez e-learningových prostředí (LMS...). Stačí zohlednit odpovědi na tyto otázky:

Jak naplním potřeby studujících?

Je hlavním cílem naučit žáky učit se nebo je motivovat?

Co vím o svých žácích a a jak toho můžu využít? Z jakého jsou prostředí, jaký je jejich styl učení se?

Řešení těchto otázek lze vytvořit i bez přímého spojení s technologickým zázemím.

Rozvoj e-learningu byl a stále je podstatným způsobem ovlivňován technologickými vývojáři. Strategie e-learningu by však měla být postavena na základních znalostech pedagogiky.

6) Evaluace je nedílnou součástí e-learningu.

7) Projekty musí vycházet ze znalosti potřeb cílové skupiny studujících a využít veškerých prostředků pro naplnění těchto potřeb.

8) Projekty by měly využívat kolaborativních a partnerských metod vývoje a řízení. Spolupráce je v dnešní sjednocené Evropě nutná (nejen pro získání evropských grantů), spolupracuje li však mnoho partnerů (např. 15 a více), příliš energie se zbytečně klade na řízení celého projektu, na administrativu, na byrokracii. To negativně ovlivňuje samotný vývoj projektu. Evropská komise proto vymezuje pro dotované projekty minimální a maximální počty partnerů.

9) Projekty musí být udržitelné, musí mít dlouhodobé využití. Proto se doporučuje monitorovat projekty 2 roky po jejich formálním ukončení.

10) Je vhodné využívat potenciálu OpenSource software a podporovat e-learningové standardy (Evropa - IEEE, USA - SCORM).

Aby byl e-learning úspěšný, nesmí být budoucí prioritou rozvoj e-learningových technologií a platforem (typu LMS, WBT), ale vývoj a zlepšování procesů řízeného sebeučení (např. intelligent learning processes), zlepšování kvality vědomostní báze (učební texty, multimedializace, interakce), využití přístupů konstruktivismu. Sebelepší e-learningové prostředí nenahradí kvalitní multimedializovaný distanční text a efektivní proces motivujícího a motivovaného vzdělávání.